

Valsts ieņēmumu
dienests

Akcīzes nodokļa izmaiņu ietekme uz tabakas un nikotīna produktu apriti

Baiba Šmite-Rože
VID Nodokļu pārvaldes
direktora vietniece

20.10.2022.

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Akcīzes nodokļa piemērošana un aprites kārtība

Akcīzes nodokļa likmju maiņas ietekme uz patēriņam
nodotajiem preču apjomiem

Tabakas un citi alternatīvie tabakas izstrādājumu veidi, kas Latvijā ir akcīzes preces

Valsts ieņēmumu dienests

Harmonizētās akcīzes preces:

- Cigaretetes
- Cigāri, cigarillas
- Sagriezta, smēķējamā tabaka

Nacionālās akcīzes preces:

- Tabakas lapas
- Karsējamā tabaka (IQOS)
- Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamie šķidrumi (e-šķidrumi)
- E-šķidrumu sagatavošanas sastāvdaļas*
- Tabakas aizstājējprodukti*

* E-šķidrumu sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējprodukti jaunas nacionālās akcīzes preces no 01.01.2021.

Definīcijas likuma «Par akcīzes nodokli» izpratnē

Valsts ieņēmumu
dienests

- **Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums, tā sagatavošanas sastāvdaļas (e-šķidrums)** — šķidrums, ko izmanto vienreizējās un daudzkārt lietojamās elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs vai izmanto, lai uzpildītu elektronisko smēķēšanas ierīci, un kas satur vai nesatur nikotīnu, kā arī šā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas;
- **Tabakas aizstājējprodukts** — produkts, kurš satur vai nesatur nikotīnu, kurš nav ārstniecības līdzeklis, tabakas izstrādājums, augu smēķēšanas produkts, bezdūmu tabakas izstrādājums, elektroniskajās cigaretēs izmantojamais šķidrums vai elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļa un kuru paredzēts izmantot līdzīgi vai līdzīgiem mērķiem kā tabakas izstrādājumus, augu smēķēšanas produktus, bezdūmu tabakas izstrādājumus vai elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu.

Kontrolēta aprīte no 01.01.2021.

Valsts ieņēmumu
dienests

- Saistībā ar likmju maiņu e-šķidrumiem un jaunu akcīzes preču ieviešanu 2021.gada 1.janvārī visiem tirgotājiem bija pienākums **inventarizēt preču krājumus un samaksāt** aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summu un akcīzes nodokļa summu par krājumos esošajām jaunajām akcīzes preču grupām (e-šķidrumu sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem).
- Akcīzes nodokļa un preču apjomu **deklarēšanas pienākums**:
 - Apstiprināts noliktavas turētājs – līdz mēneša 15.datumam par iepriekšējo kalendāro mēnesi;
 - Citas personas, kas iaved vai saņem e-šķidrumus un tabakas aizstājējproduktus – 2 darba dienu laikā pēc preču ieviešanas vai saņemšanas (par katru darījumu atsevišķi).

Kontrolēta aprīte no 01.01.2021.

Valsts ieņēmumu
dienests

- **Ja tiek palielināta akcīzes nodokļa likme**, tad pēc stāvokļa dienā, kad notiek nodokļa likmju maiņa nodokļu maksātājam, kas veic darbības ar e-šķidrumiem, to sagatavošanas sastāvdaļām vai tabakas aizstājējproduktiem, ir pienākums veikt inventarizāciju un iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa starpības aprēķinu. Aprēķināto nodokļa starpību iemaksā valsts budžetā līdz nākamā mēneša 15. datumam.*

*Likuma «Par akcīzes nodokli» Pārejas noteikumu 138.punkts

Kontrolēta aprīte no 01.07.2021.

Valsts ieņēmumu
dienests

- E-cigaretes, uzpildes šķidrumus un to sagatavošanas sastāvdaļas, tabakas aizstājējproduktus un arī karsējamo tabaku **jāmarķē ar akcīzes nodokļa markām.**
- Līdz 2021.gada beigām bija **atļauts iztirgot nemarkētus** preču krājumus, kas nodoti patēriņam līdz 01.07.2021.
- Akcīzes nodokļa markas VID izsniedz tikai pēc **akcīzes nodokļa samaksas.**

Akcīzes nodokļa piemērošana un aprites kārtība

**Akcīzes nodokļa likmju maiņas ietekme uz patēriņam
nodotajiem preču apjomiem**

Akcīzes nodokļa likmju izmaiņas

Valsts ieņēmumu
dienests

	Līdz 31.12.2021.	No 01.01.2022.	Izmaiņas 2022	No 01.01.2023.	Izmaiņas 2023
Cigāri un cigarillas (par 1000g)	104,7	115,2	+10%	126,7	+10%
Smēķējamā tabaka, tabakas lapas (par 1000g)	80,25	85,9	+7%	91,9	+7%
Karsējamā tabaka (par 1000g)	160	207	+29%	218	+5%
E-šķidrumi un to sagatavošanas sastāvdaļas (par 1ml)	0,12	0,16	+33%	0,20	+25%
Tabakas aizstājējprodukti (par 1000g)	80	100	+25%	120	+20%
	Līdz 28.02.2022.	No 01.03.2022.	Izmaiņas 2022	No 01.01.2023.	Izmaiņas 2023
Cigaretes (min. likme par 1 000 gab.)	121,4	128,4	+5,8%	135,9	+5,8%

Akcīzes nodokļa likmju izmaiņu ietekme uz cenu

Valsts ieņēmumu
dienests

2022. GADA NODOKĻU IZMAIŅAS IESPĒJAMĀ IETEKME UZ **TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU** CENĀM

+0,13€ *

Cigāri un cigarillas
(10 gab. paciņā)

+0,27€ *

Smēķējamā tabaka
(40 gramu paciņā)

+0,35€ *

Karsējamā tabaka
(6,2 gramu paciņā)

+0,13€ *

Cigaretes
(ja paciņas cena 3,6 EUR)

*Summa norādīta, ieskaitot PVN

Valsts ieņēmumu
dienests

2022. GADA NODOKĻU IZMAIŅU IESPĒJAMĀ IETEKME UZ **E-CIGAREŠU ŠĶIDRUMIEM UN TABAKAS AIZSTĀJĒJPRODUKTIEM**

E-šķidrums

+ 0,06 €* 1,3 ml

+ 0,10 €* 2,0 ml

+ 0,48 €* 10,0 ml

Nikotīna spilventiņi

+ 0,41 €* 16,8 g iepakojumā

+ 0,44 €* 18,0 g iepakojumā

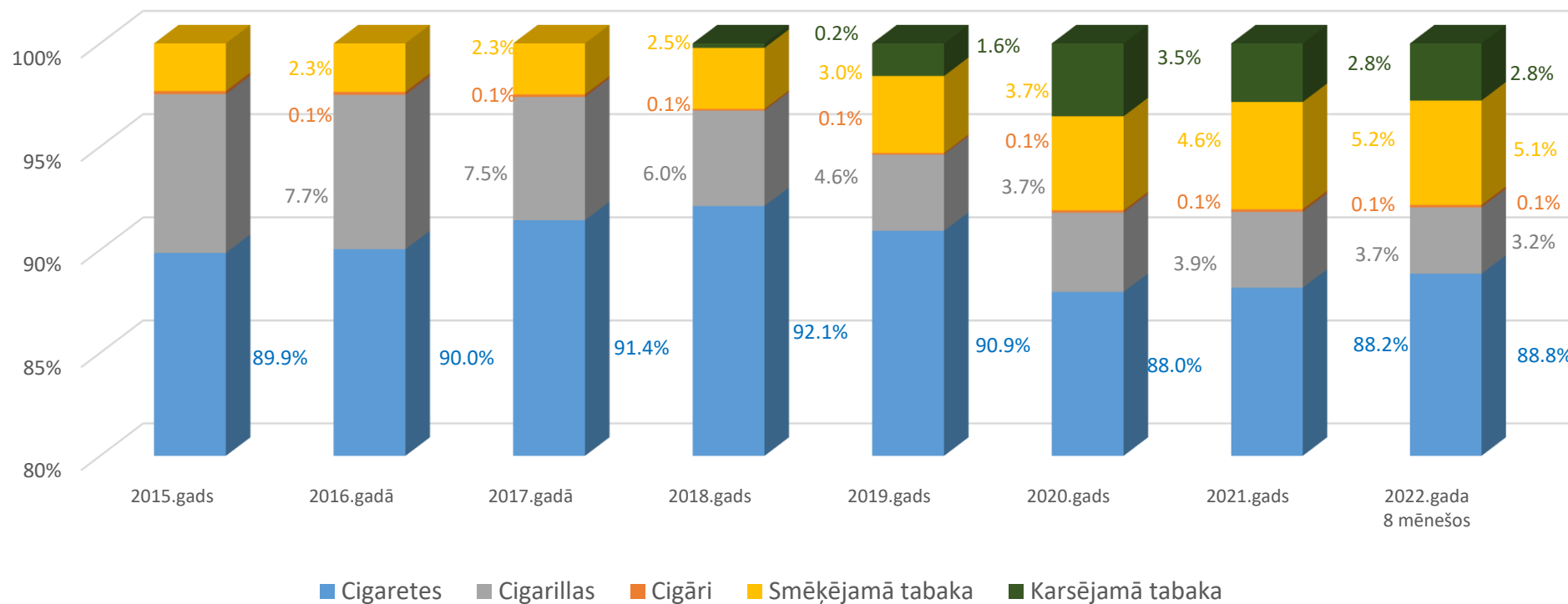
* Summa norādīta, ieskaitot PVN

Attēli: Freepik.com

Tabakas izstrādājumu struktūra

Patēriņam Latvijā nodotās tabakas struktūra

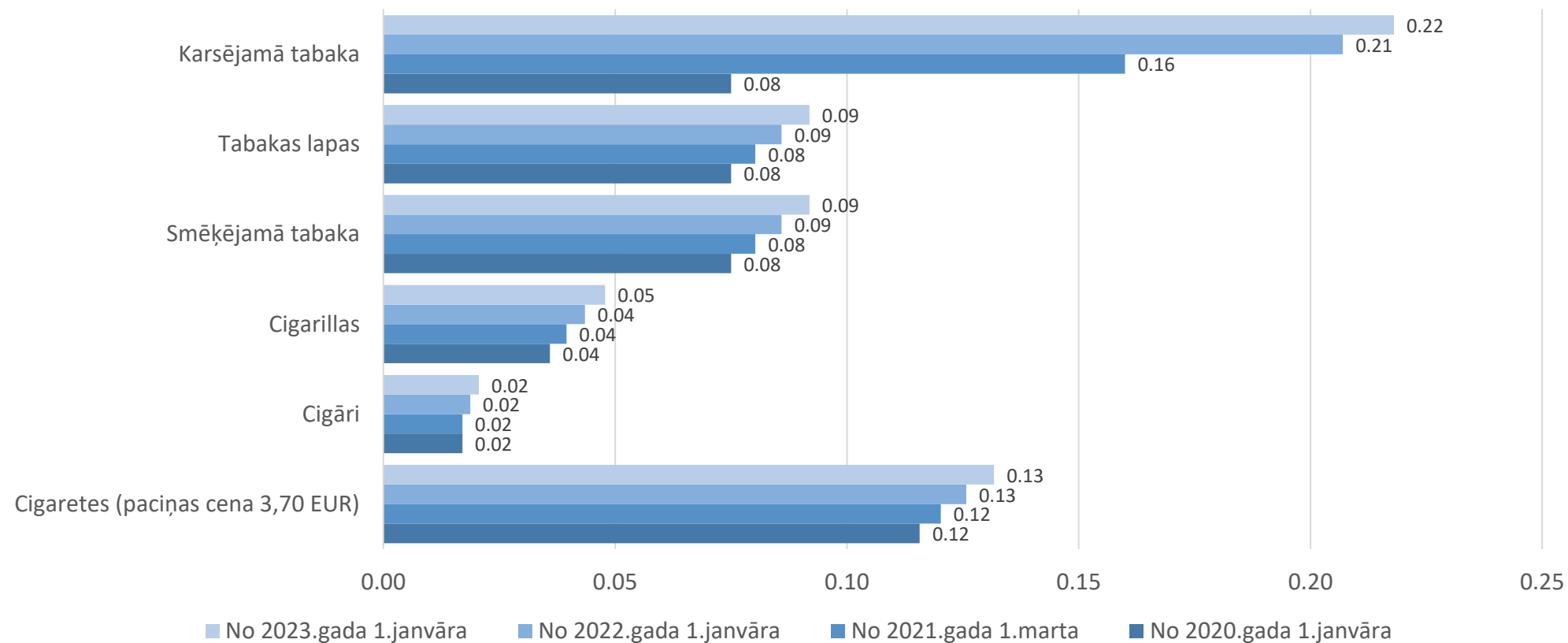

*Aprēķinos pieņemts, ka : 1 cigarete = 1 grams tabakas; 1 cigārs = 6,15 gramu tabakas; 1 cigarilla = 2,65 gramu tabakas

Akcīzes nodokļa piemērošana

Akcīzes nodoklis par 1 gramu tabaku saturoša produkta, EUR

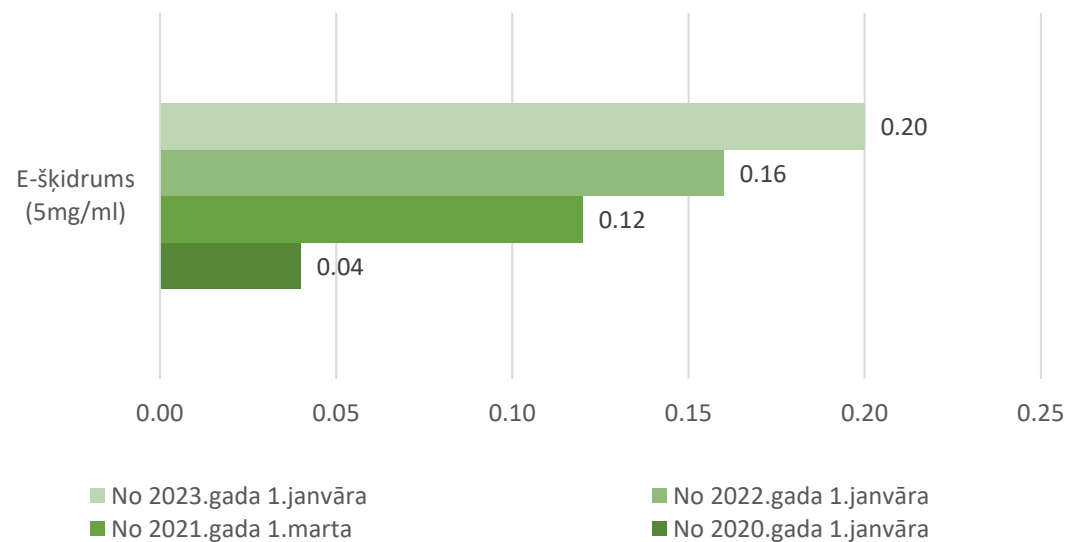

*Aprēķinos pieņemts, ka : 1 cigarete = 1 grams tabakas; 1 cigārs = 6,15 grammi tabakas; 1 cigarilla = 2,65 grammi tabakas

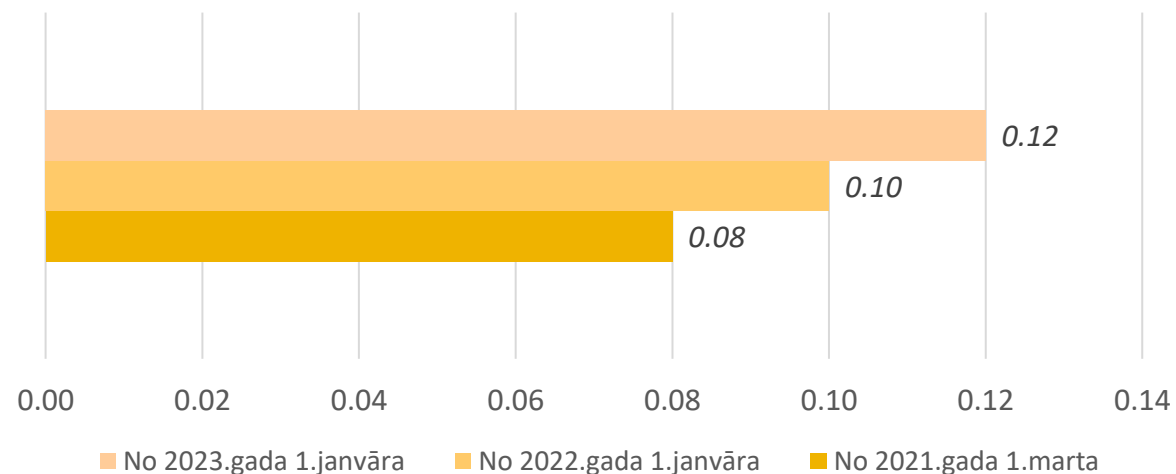

Akcīzes nodokļa piemērošana

Akcīzes nodoklis par 1 mililitru e-šķidruma, EUR

Akcīzes nodoklis par 1 gramu tabakas aizstājējprodukta, EUR

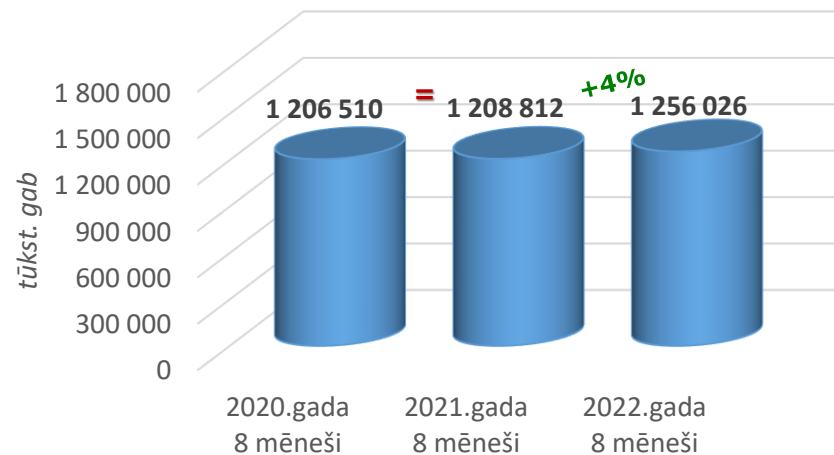
*Aprēķinos pieņemts, ka : 1 cigarete = 1 grams tabakas; 1 cigārs = 6,15 grammi tabakas; 1 cigarilla = 2,65 grammi tabakas

Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumi

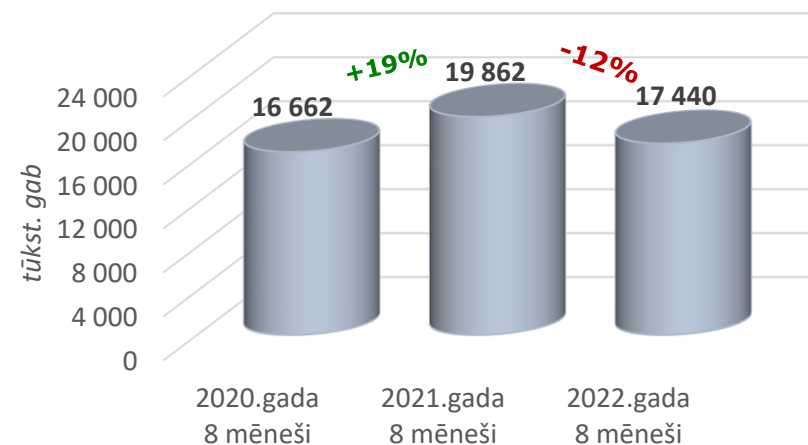

Valsts ieņēmumu dienests

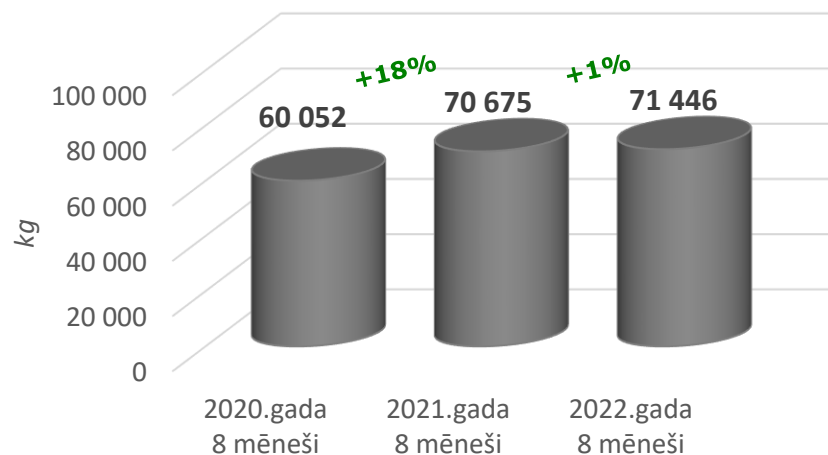
Patēriņam Latvijā nodotās cigaretes

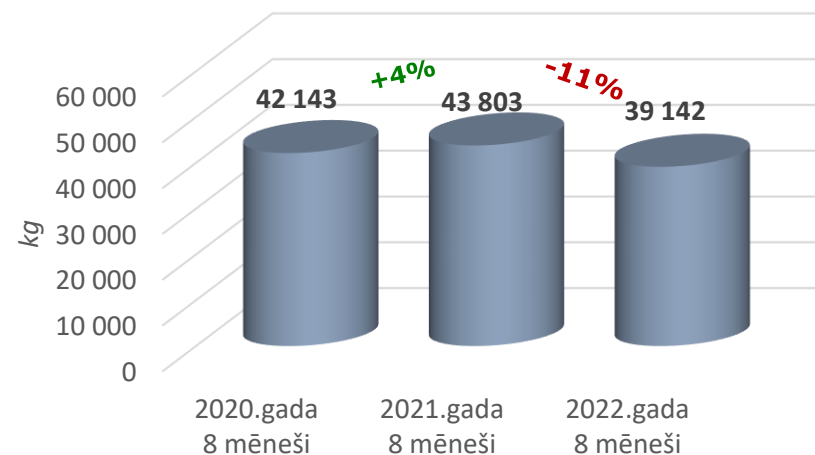
Patēriņam Latvijā nodotie cigāri un cigarillas

Patēriņam Latvijā nodotā smēķējamā tabaka

Patēriņam Latvijā nodotā karsējamā tabaka

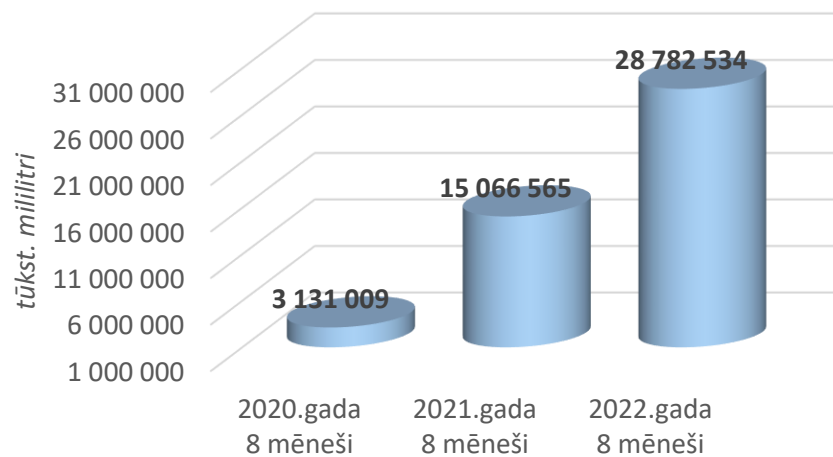

Patēriņam Latvijā nodotie *alternatīvie* tabakas izstrādājumi

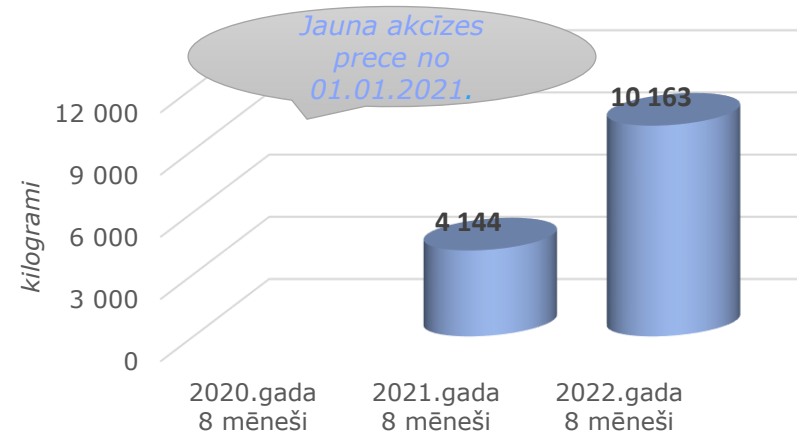

Valsts ieņēmumu dienests

Patēriņam Latvijā nodotie e-šķidrums

Patēriņam Latvijā nodotie tabakas aizstājējprodukti

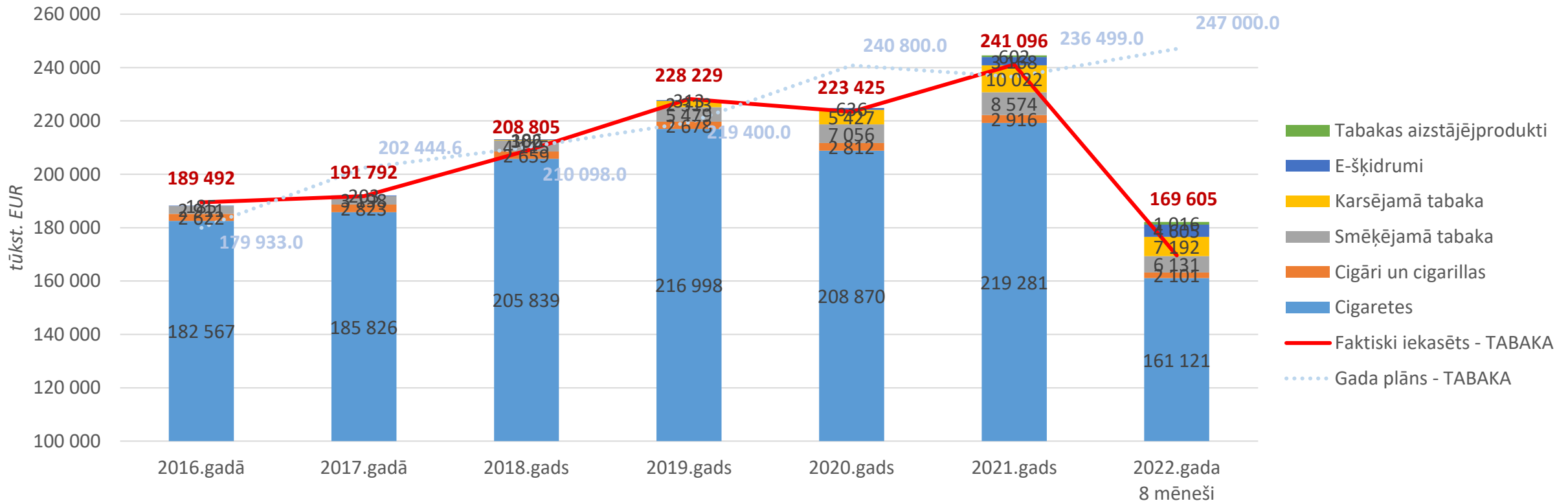

Akcīzes nodokļa ieņēmumi

Valsts ieņēmumu dienests

Aprēķinātais akcīzes nodoklis (tūkst. EUR)

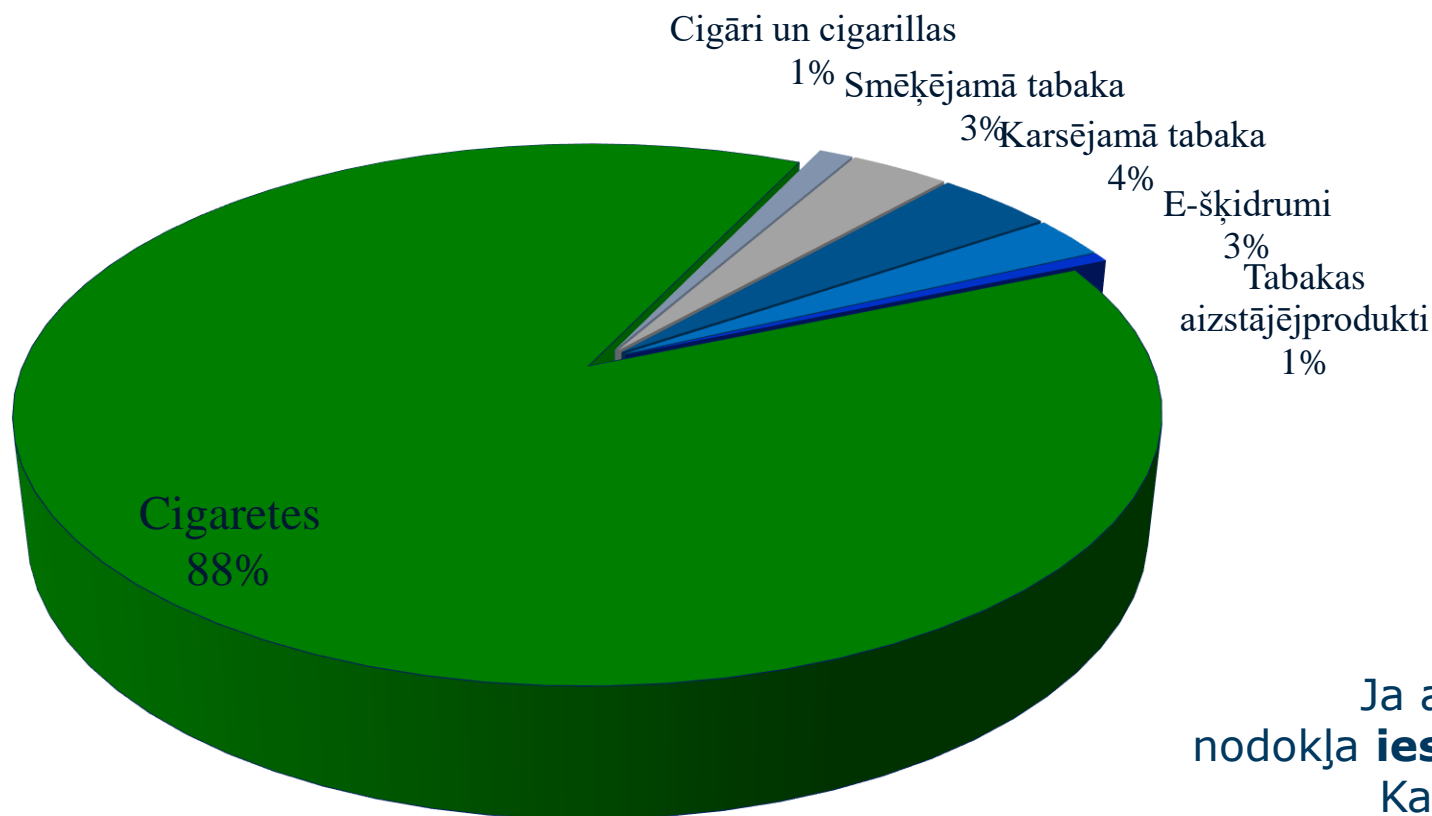

Valsts ieņēmumu dienests

Akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūra

Akcīzes nodokļa ieņēmumi 2022.gada 8 mēnešos

Prognoze 2022.gada AN ieņēmumiem pēc 8 mēn. vidējā rādītāja:

Kopā	272 milj.
Cigaretes	240 milj.
Cigāri, cigarillas	3 milj.
Smēķ. tabaka	9 milj.
Karsējamā tab.	11 milj.
E-šķidrumi	7 milj.
Aizstājējprod.	1,5 milj.

Ja aizliedz garšas, smaržas – akcīzes nodokļa **iespējamie zaudējumi ~15 milj.:**

Karsējamā tab.	(-50%)	-5,5 milj.
E-šķidrumi	(-90%)	-7,7 milj.
Aizstājējprodukti	(-100%)	-1,5 milj.

Valsts ieņēmumu
dienests

**Paldies par
uzmanību!**

Baiba Šmite-Rože
VID Nodokļu pārvaldes
direktora vietniece

20.10.2022.

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

